

Skagersholmsån - WA34717389 / SE653342-142228

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Örebro - 18
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Laxå - 1860
Distrikt	5. Västerhavet (nationell del) - SE5	Längd (km)	14,8
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA34717389>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

God ekologisk status 2027

Version: Beslutad

Motivering till kvalitetskrav

▲ *Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Morfologiska förändringar

Vattendraget är rensat till förmån för exempelvis jordbruks-, flotts-, hytt-, kvarn-, såg- eller kraftverksverksamhet men i många fall har verksamheten upphört. Vattendraget saknar även ekologiskt funktionella kantzoner. Problemen kan åtgärdas genom restaureringsinsatser. Tidsundantag till 2027 är fastställt eftersom restaurering är tids- och resurskrävande.

Konnektivitet

I vattendraget finns en eller flera dammar som är vandringshinder för fisk. Problemen kan åtgärdas genom utrivning eller anläggande av fiskvägar för upp- och nedströmsvandring förbi hindret. Tidsundantag till 2021 är fastställt eftersom restaurerings-, tillsyns- och omprövningsprocesser är tids- och resurskrävande.

Kemisk ytvattenstatus**Kvalitetskrav**

 God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning**Status ?**

- Ekologisk status
- Tillkomst/härkomst
- Kemisk status
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen

Klassificering

- Måttlig
- Naturlig
- Uppnår ej god
- Ej klassad

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Påväxt-kiselalger	God
IPS-index för Kiselalger	Hög
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	Måttlig
Bottenfauna	Måttlig
ASPT	Hög
DJ-index	Hög
MISA	God
Fisk	God
Fisk i rinnande vatten (VIX)	Ej klassad

Ekologisk status - Fysikalisk kemiskt

Allmänna förhållanden Fys-kem	God
Näringsämnen	God
Försurning	God
Särskilda förorenande ämnen	
Icke syntetiska ämnen	
Koppar	
Zink	
Syntetiska ämnen	
Ammoniak	

Ekologisk status - Hydromorfologi

Hydromorfologi	Ej klassad
Konnektivitet i vattendrag	Otillfredsställande
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	Otillfredsställande
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	Ej klassad
Hydrologisk regim i vattendrag	God
Specifik flödesenergi i vattendrag	Ej klassad
Volymsavvikelse i vattendrag	God
Avvikelse i flödets förändringstakt	Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	Måttlig
Vattendragsfårans form	Måttlig
Vattendragets planform	Måttlig
Vattendragsfårans bottensubstrat	Ej klassad
Död ved i vattendrag	Ej klassad
Strukturer i vattendraget	Måttlig
Vattendragsfårans kanter	Ej klassad
Vattendragets närområde	Måttlig
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	Otillfredsställande
Hydromorfologi cykel 1 2004-2015	
Kontinuitet	
Förekomst av artificiella vandringshinder	
Fragmenteringsgrad	

Barriäreffekt	
Hydrologisk regim vattendrag	
Regleringsgrad för vattendrag	
Antal flödestoppar per år	
Variationskoefficient för dygnsflöden	
Förändrad medelhögvattenföring	
Reducerad medellågvattenföring	
Morfologiska förhållanden	
Rätnings- /kanaliseringsgrad	
Andel rensad sträcka	
Antal vägövergångar	
Markanvändning i närmiljön	
Markanvändning i delavrinningsområdet	
Död ved/Antal vedbitar	
Antal diken per km	
Kemisk status	
Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Bekämpningsmedel	
Industriella föroreningar	
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
Tungmetaller - grupp	Uppnår ej god
Kvikksilver och kvikksilverföreningar	Uppnår ej god
Övriga föroreningar	
Miljöproblem och påverkanskällor	
Miljöproblem ?	
Klassificering	
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	Nej
2. Miljögifter	Ja
3. Försurning	Nej
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	Ja
4.1 Flödesförändringar	Nej
4.2 Konnektivitetsförändringar	Ja
4.3 Morfologiska förändringar	Ja
5. Främmande arter	
6. Annat betydande miljöproblem	
Påverkanskällor ?	
Klassificering	
1. Punktkällor	
2. Diffusa källor	Betydande påverkan
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.3 Atmosfärisk deposition	Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	Betydande påverkan
4.2 Flöde och morfologi - Verksdamm, vattenkraft	Betydande påverkan
4.2.2 Flöde och morfologi - Verksdamm,	Betydande påverkan

vattenkraft ej i drift

5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	Betydande påverkan
5.1 Fysiska förändringar vattendrag - Fysiska förändringar av vattendragsfåra	Betydande påverkan
5.1.4 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för upprätthållande av markavvattning	Betydande påverkan
7. Annan morfologisk påverkan	
8. Annan signifikant påverkan	

Förbättringsbehov

Förbättringsbehoven anger den effekt som behöver uppnås för att miljökvalitetsnormen för en vattenförekomst skall kunna följas. Där det finns kunskap om vilka miljöproblem samt vilken påverkan som orsakat den försämrade statusen anges även dessa. För att uppnå förbättringsbehovet behöver åtgärder genomföras men förbättringsbehovet anger inte vilken åtgärd som är lämpligast.

ID	Parameter	Storlek	Miljöproblem	Påverkan
VISSIMPROVEMENT0000915	Strukturer i vattendraget	5,3 ha	4.3 Morfologiska förändringar	
VISSIMPROVEMENT0001150	Vattendragets närområde	8,3 ha	4.3 Morfologiska förändringar	
VISSIMPROVEMENT0001262	Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	9,5 km	4.2 Konnektivitetsförändringar	
VISSIMPROVEMENT0005312	Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	1 antal	4.2 Konnektivitetsförändringar	

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledningar ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (11 st)							
Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Teknisk fiskväg för nedströmspassage - Gullspångsälven, kraftverksdamm vid Gullspång	Anordningar för nedströmspassage	6538876 - 448963		1 st	-		
Ekologiskt funktionell kantzon Skagersholmsån	Ekologiskt funktionella kantzoner	Skagersholmsån		8,3 ha	-		
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Skagersholmsån			-		
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Skagersholmsån			-		

Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Skagersholmsån	-		
Minimitappning/vatten i fiskväg vid vattenkraftverk - Gullspångsälven, kraftverksdamm vid Gullspång	Minimitappning	6538876 - 448963	22 m	-	83 000 000 kr
Fiskväg/utrivning Flydammen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6529660 - 1423470	2,5 m	-	
Fiskväg/utrivning KVARNDAMMEN (Finnerödja)	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6534780 - 1421520	3,5 m	-	
Fiskväg/utrivning Åbydammen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6533520 - 1422140	3 m	-	
Möjliggöra upp- och nedströmspassage - Gullspångsälven, kraftverksdamm vid Gullspång	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6538876 - 448963	22 m	-	
Biotopåterställning Skagersholmsån	Tillförsel av block, lekgrus, död ved och andra habitatstrukturer	Skagersholmsån	5,3 ha	-	

Planerade eller pågående åtgärder (14 st)

Åtgärder som planeras att genomföras eller håller på att genomföras.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Status	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2014 - 2014	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2015 - 2015	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2016 - 2016	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2017 - 2017	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	10 ton	2018 - 2018	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	10 ton	2019 - 2019	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	10 ton	2020 - 2020	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2018 - 2018	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2019 - 2019	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	9,8 ton	2020 - 2020	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	10 ton	2021 - 2021	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	10 ton	2022 - 2022	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		Planerad	10 ton	2023 - 2023	16 000 kr	
Kvarndammen, Finnerödja	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Kvarndammen, Finnerödja		Pågående		2012 -		

Genomförda åtgärder (21 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Esso Vargstigen	Efterbehandling av miljögifter	6533043 - 467374		1 st	2008 - 2008		
Åtgärdad f.d. bensinstation (SPIMFAB) - Esso (nedlagd 1972) i Laxå på adressen Vargstigen 1	Efterbehandling av miljögifter	6535699 - 1420982		1 st	2007 - 2009	500 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		7,6 ton	2010 - 2010	10 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		7 ton	2009 - 2009	9 700 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		7,6 ton	2011 - 2011	9 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		7,6 ton	2012 - 2012	6 600 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		10 ton	2013 - 2013	8 400 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,2 ton	2014 - 2014	13 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,2 ton	2015 - 2015	12 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,2 ton	2016 - 2016	14 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,2 ton	2017 - 2017	14 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,4 ton	2018 - 2018	15 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,4 ton	2019 - 2019	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,4 ton	2020 - 2020	16 000 kr	
Trehörningen	Kalkning med flyg	Trehörningen		9,4 ton	2020 - 2020	16 000 kr	
Byte av vägtrumma och rivning av damm i Finnerödja	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Byte av vägtrumma och rivning av damm i Finnerödja			2012 - 2013		
Fiskväg Anderstorpsdammen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Fiskväg Anderstorpsdammen			2012 - 2013		
Naturlig botten i betongtrumma E20 Orrkullebäcken	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Naturlig botten i betongtrumma E20 Orrkullebäcken			2016 - 2016		
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel			81 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning skyddszon	Skyddszoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskördade		Minskning Totalfosfor kg/år	5 ha	2010 - 2014		

Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Minskning 180 ha 2010 - 2014	Totalkväve st/år	Minskning	Totalfosfor st/år
-------------------------------------	---	------------------------------	------------------	-----------	-------------------

Risk

Risken för att en miljökvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås

Klassificering

Riskbedömning ?

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2021

Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021

Risk

Miljöövervakning

ÖvervakningsstationProgram		Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Åbydammen utlo	KEU, Örebro län	Vattenkemi i sjöar	Pp264	Åbydammen utlo
Skagersholmsån elfiske5	RMÖ, Provfiske, Örebro län	Bottenfauna i vattendrag		Skagersholmsån elfiske5
Skagersholmsån elfiske5	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Bottenfauna i vattendrag		Skagersholmsån elfiske5
Skagersholmsån elfiske5	RMÖ, Okalkade sjöar och vattendrag, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag	18STA138002EF5	Skagersholmsån elfiske5
Skagersholmsån elfiske5	RMÖ, Provfiske, Örebro län	Elfiske i vattendrag		Skagersholmsån elfiske5
Skagerholmsån Stn 1	RMÖ, Provfiske, Örebro län	Elfiske i vattendrag		Skagerholmsån Stn 1
Skagersholmsån elfiske3	RMÖ, Provfiske, Örebro län	Elfiske i vattendrag		Skagersholmsån elfiske3
Skagersholmsån elfiske3	RMÖ, Okalkade sjöar och vattendrag, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag	18STA0859	Skagersholmsån elfiske3
Skagersholmsån elfiske3	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag		Skagersholmsån elfiske3
Skagersholmsån elfiske3	RMÖ, Växtskyddsmedelsrester i vattendrag, Örebro län	Växtskyddsmedelsrester i vattendrag		Skagersholmsån elfiske3
Skagersholmsån elfiske3	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Kiselalger i vattendrag		Skagersholmsån elfiske3
Skagersholmsån-Sm	GRMÖ, Gemensamt delprogram stormusslor	Statusbedömning och övervakning av stormusslor, Örebro län	65363721419368	Skagersholmsån-Sm
1201, Skagersholmsån SRK, Gullspångsälven		Vattenkemi i vattendrag	1201	Skagersholmsån
1201, Skagersholmsån SRK, Gullspångsälven		Påväxt i rinnande vatten – kiselalgsanalys	1201	Skagersholmsån
Kvarndammen	NMÖ, Sjöar omdrevsstationer	Omdrevssjöar vattenkemi	653477-142153	Kvarndammen
Skagersholmsån	VER, Örebro län, Miljögifter	Miljögifter i vatten 2015-2020		Skagersholmsån

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet

Typindelning

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag V6SYN

Vattenkategori	Vattendrag
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Sydväst, söder om norrlandsgränsen, inom vattendelaren till Västerhavet, under 200 m.ö.h.
Avrinningsområde	Liten: ≤ 100 km²
Färg (Humus)	Ja - >50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.
Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
2	65349371421213	Skagersholmsån		Vattendrag
1	65299571423277	Skagersholmsån		Vattendrag
0	65314381422857	Skagersholmsån		Vattendrag

Vattenversion

Detta objekt har existerat i följande versioner

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Örebro

E-post beredningssekretariat.orebro@lansstyrelsen.se.
Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/orebro/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>